

Deželnemu odboru se naroča, izterjanje zaostanka na užitninski prikladi 128.977 gold. 97½ kr. z vso močjo pospeševati in o vspehu prihodnjemu deželnemu zboru posebej in na drobno poročati.

Dr. Schrey skuša poslancu Svetecu, kateri je nemčursko slabo gospodarstvo dokazal, ugovarjati, in se v tem obziru sklicuje na deželne priklade. Al poslanec Svetec mu takoj odgovori, da ima še nekaj števil, katerih dozda je ni porabil, one bodo dokazale, da Schreyeva trditev ni istinita, da se je gospodarstvo gotovo obrnilo na slabše. Leta 1877. je došlo priklad več, nego jih je bilo potrebno, za 33.000 gold., 1878. leta 36.000 gold., za letos pa jih ne bo več prišlo kakor 4000 gold. (Čujte! na levi.) Vidite, slavna gospôda! končá govornik, da znamo tudi mi na tej strani jako dobro računati.

Nemčurska stranka, kateri so bili taki dokazi slabega gospodarstva jako neprijetni, predlagala je po svojem galopênu dr. Schafferju konec debate, ki se je, se vé, brž sprejel. Tedaj se je v splošni debati oglasil le še poročevalec vitez Vesteneck, ki je po svoji navadi pač zaničevalno govoril proti narodni stranki, a vendar ni mogel jasnih števil ovreči. Dalje pravi, naj se narodnjaki več stroške zapišejo na svoj rovaš, saj so oni tega krivi. (Dr. Vošnjak zakliče: To je vendar aroganca.) Na to vitez Vesteneck deželnega glavarja kliče na pomoč, a ta mu ne more pomagati. Konečno Vesteneck pravi, da on ne pozna nobenega narodnega jezika na Kranjskem, on pozna dva deželna jezika, oba enakopravna; o jezikovnem vprašanji bi se lahko pobotali, nikakoršne zveze in sprave pa nečemo s stranko, ki naravnost korespondira z Rimom. (Velik smeh in ugovor na levi.)

Poslanec Svetec zahteva, naj Vesteneck to stvar razjasni in dokaže, al ta molčí in se ne upa odgovoriti.

V specijalni debati se dr. Zarnik oglasi k točki „plače“ in pravi: ko se je pred nekaterimi leti le nekim uradnikom plača neznatno zvišala, takrat je ona stranka vzdignila velik hrup, da narodna stranka neizmerno zapravlja deželno premoženje; takrat je govornik kot poročevalec trdil, da bode nasprotna stranka takoj, ko do večine pride, uradnikom plače povikšala; takrat so gg. Apfaltrern, Deschmann in Vesteneck migali z rokami, da nikdar ne, tudi za eden krajcar ne; tedaj je odlični ud nasprotne stranke, ki še zdaj sedi v zboru, rekel: Država lahko zapravlja, če hoče, ali dežela kranjska ne more plač povikšati! Tako se je na oni strani govorilo leta 1873., a zdaj ste v tajni seji glasovali vsi kakor eden mož za povikšanje uradniških plač. (Čujte! na levi.) (Konec prih.)

Slovensko slovstvo.

* *Službovník nemško-slovenski za cesarsko in kraljevsko vojsko po vprašanjih in odgovorih.* 3. del: Peštvo in lovska četa. (Dienst-Reglement slovenisch-deutsch für das k. k. Heer in Fragen und Antworten. 3. Theil: Infanterie und Jägertruppe. Bearbeitet und verlegt von Andreas Comel Edlen v. Sočebren k. k. Hauptmann.)

Tako je ime novi knjižici, ki jo je ravnokar na svitlo dal gosp. Andrej Komel pl. Sočebrenski, c. k. stotnik v Gradci. V njej razlaga naš velecenjeni in edini vojni slovenski pisatelj službo c. k. peštva in lovske čete v 10. razdelkih po vprašanjih in odgovorih. Kakor je častiti rodoljub v svojih poprejšnjih osmerih knjižicah jasno in v lahko razumljivem jeziku razkladal našim slovenskim vojakom vojna opravila, tako je tudi v pričujočem delu se skazal spretnega učitelja avstrijske vojske. Sl. vojno ministerstvo je tudi to knji-

žico potrdilo za rabo slovenskim vojakom in zdaj je le želeti, da jo naši gosp. oficirji toplo priporočajo vojakom, katerim v poduk je pisana.

Praznik sv. Cirila in Metodija na Dunaji.

Pismo G. Galagana J. S. Aksakovu.

(Dalje.)

Predsedatelj praznika je bil mlad Čeh; on je stopil k pjupitru in v kratkem govoru je razložil po česki cilj in pomen svečanosti. Potem je kor pevcev zapel tudi po česki avstrijsko himno, katero smo poslušali stojé. Pravili so mi, da mladenčem se je to potrebno zdelo, da bi vladi izjavili svojo zahvalo za vse tisto, kar jim je bilo ta dan privoljeno, in jaz menim, da tako postopanje je bilo prav pametno. Po himni je govoril tisti Čeh, predsedatelj praznika, dovoljno dolgi govor tudi po česki; škoda le, da sem ga prav malo razumel. Gospodje, ki so sedeli blizo mene, so mi tolmačili jedro govora; povdarjal je namreč važnost privoljenja slavjanskega jezika pri službi Božji, pomembo sv. Cirila in Metodija v slavjanskem svetu itd. Govornik je končal govor svoj z objavo zahvale ljubeznjivim gostom za udeležitev praznika; posebno radost je on izjavil gledé Poljakov, ki so se vprvič vdeležili občeslavjanskega praznika. Za temi besedami je sledilo burno rokopleskanje, klici „slava“, „živio“ in drugi priveti. Precej potem so prišli predsedatelju povedat, da eden iz Poljakov želi govoriti, v kar je tudi vladni komisar privolil, dasiravno poljski govor ni bil v programu. — Potem se je začela cela vrsta govorov: govoril je Srb, Slovak, Čeh, Rus, Slovenec, Poljak, Bolgar in Hrvat, vsak v svojem jeziku. Po vsakem govoru je kor zapel kako pesem, navadno pesem one narodnosti, katere je bil govornik. Pesmi so se pele prekrasno; zdelo se je, da vsak pevec je sam po sebi muzikant; glasovi njihovi bili so prekrasni in izbrani tako, da ni mogoče lepše. Poseben vtisk je naredila na nas hrvatska vojna pesem, katera, kakor so pravili, je bila nedavno še prepovedana v Avstriji, še le po turški vojski pa dovoljena. Iz ruskih pesem so peli eno gališko: „Oj divčino“, ki meni ni znana. Iz velikoruskih pesem je bila tudi ena iz začetka v programu, nova: „Vverh po matuške po Volgě ot Njižnago Novgoroda“, al gospodje pevci niso nikjer našli nót te pesmi in zato niso peli. Vse pesmi so izbujale burno odobrenje, a nekatere, posebno vojne, so morali po dvakrat ponavljati.

Jaz sem mnogo izgubil na tem prazniku s tem, da večidel nisem razumel govorov brez tolmača. Al kdor pri taki smesi naših slavjanskih jezikov želi vse razumeti, ni mu zadosti biti slavjanoljubu, biti mu je treba učenemu slavistu. Po ruski (to je v literarnem ruskem jeziku) je govoril Gregorij Ivanovič Kupčanko; bistvo njegovega govora je bilo: zgodovinski obzor delavnosti sv. Cirila in Metodija. Govor je bil jako zanimiv in v literarnem odnošenji prekrasen; govornik je naredil le nekaj pomót v povdarjanji. Bi li bilo mogoče, sem si mislil, gališkemu separatistu prečitati tak govor v izmišljenem jeziku, katerega gospodje separatisti, dovolj predrzno, imenujejo južno-ruski jezik, ako bi si ne izposojevali grdih polonizmov ali celó germanizmov? Nikakor ne!

Interesantna epizoda na prazniku je bil govor Poljaka. Ko je predsedatelj objavil, da bo govoril pan izmed Poljakov, ni bilo rokopleskanji ni konca ni kraja, tako, da govornik dolgo ni mogel začeti govoriti. „Nazadnje — nazadnje je tudi Poljak z nami!“ so kričali mladi Slavjani, „nazadnje mu moremo roko podati“. Take in podobne besede zaupljivosti so se razlegale od